

Havaintoja peltotukivalvonnoista

Juha Nummila, Maarit Solla, Johannes Perttula

Lounais-Suomen Elinvoimakeskus

Peltotukikoulutus 2026, Kyrö

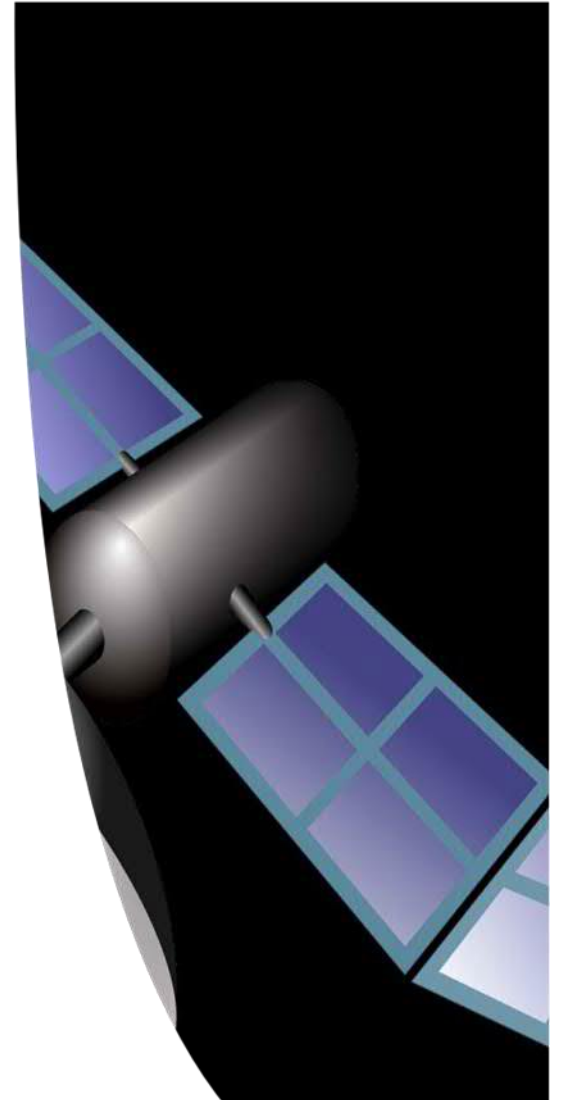
Tukiehtojen tarkastustavat

- Tarkastustavat:
 1. Tietojärjestelmässä suoritettava tukilaskenta
 - Tehdään automaattisesti tietojärjestelmään pohjautuvin tiedoin
 2. Hallinnollinen tarkastaminen
 - Tehdään työpöytätyönä kunnassa tai elinvoimakeskuksessa
 3. Satelliittiseuranta
 - Tekoälyyn perustuva järjestelmä, jota kehitetään jatkuvasti
 4. Paikan päällä tehtävä tarkastaminen
 - Kokotilanvalvonta 2,5% (heinä-lokakuu)
 - Lohko ristiintarkistusvalvonta (keväällä ja syksyllä)
 - Laadunarvioinnista osa paikan päällä (heinä-syyskuu)

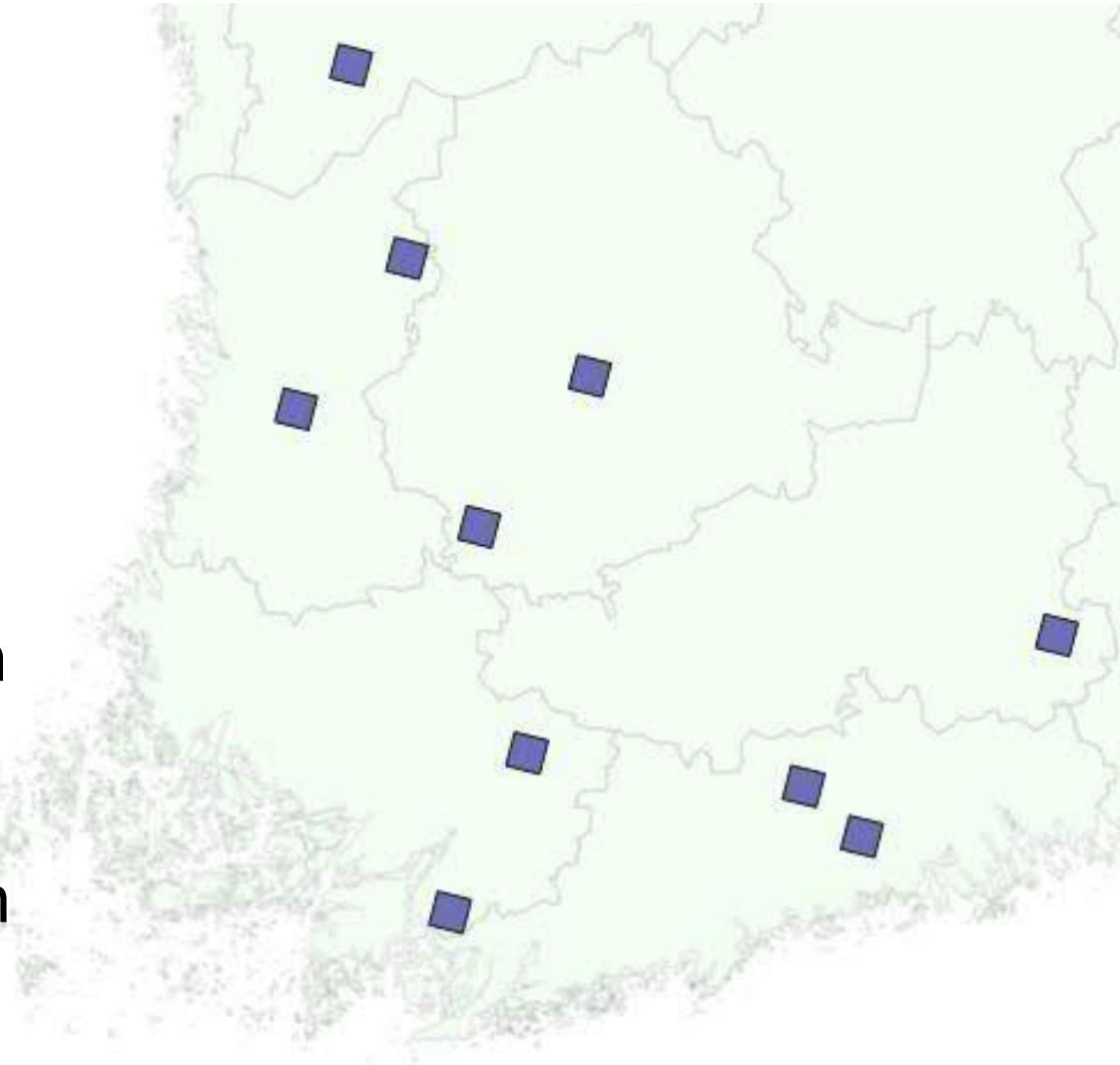
Satelliittiseuranta

- Satelliittiseurannalla tarkastetaan seuraavia ehtoja:
 1. Maatalousmaa
 2. Kasvien tunnistaminen
 3. Maataloustoiminnan toteutuminen
 - Kylvö, niitto, laidunnus, sadonkorjuu
 4. Perus- ja kasvulohkon rajat
 5. Kasvuston säilyttämisvelvoitteen noudattaminen
 6. Talviaikainen kasvipeitteisyys

Laadunarviointi 2026 1/2

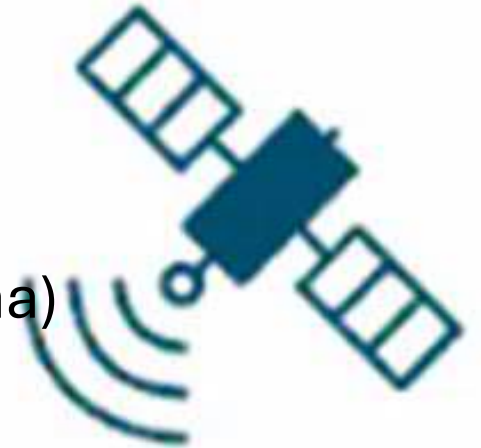
- Laadunarviointi on pinta-alamonitorointijärjestelmän tarkastusta, joka kohdistuu satelliittiseurannan luotettavuuteen.
- Ei varsinaisesti ole tuenhakijan valvontaa
- Komissiolle tehtiin 2025 esitys, että VHR kuvausruudut eivät painottuisi niin paljon yhdelle alueelle.
- Kuvausruutujen (10 km * 10 km) on kuitenkin oltava alueilla, joilla on riittävän suuri lohkotiheys.

VHR= erittäin korkean resoluution satelliittikuva

Laadunarviointi 2026 2/2

- Tarkastettavien ehtojen määrä vähenee vuonna 2026; koskee jatkossa vain satelliitilla seurattavia tukiehtoja.
- Ei tarkasteta enää asiakirjoja (ei talviaikaista asiakirjavalvontaa) tai lohkon hallintaa.
- Laadunarviointia tehdään vuonna 2026 osittain satelliittiaineiston perusteella.
- Jos tulosta ei voida varmistaa satelliittiaineistosta, varmistetaan ehto maastossa.
- Maastokäynnistä ei ilmoiteta etukäteen.
- Kun maastokäynti aloitetaan lohkolla, viljelijän oma muutosmahdollisuus lukkiutuu ko. lohkon osalta.
- Jos kasvi ei ole ilmoitetun mukainen tai lohkon pinta-alassa on tuoreen satelliittikuvan perusteella tukikelvotonta alaa, lähetetään viljelijälle korjauskehotus kuten aiemminkin.

Valtakunnalliset virhetasot vuoden 2025 laadunarvioinnissa

- Kokonaisuutena virhetasot laskivat viime vuodesta
- Liian paljon virhettä (yli 2 %) oli seuraavissa toimenpiteissä:
 - monimuotoisuuskasvit (9,26 %)
 - luonnonhoitonurmet (3,77 %)
 - kerääjäkasvit (3,66 %)
 - ympäristösopimukset (2,06 %)
- Korjaavia toimenpiteitä joudutaan tekemään:
 - Monimuotoisuuskasveille selvityspyyntöotos aikaisempaa suuremmalle joukolle ja otos tehdään riskiperusteisesti.
 - Elinvoimakeskukset ovat saaneet maastossa tarkastettavaksi 2025 ilmakuvausalueelta noin 1500 lohkoa, joissa epäselvyyttä maatalouskäytön osalta.
 - Metsälaidunta oleviin ympäristösopimuksiin kohdennettu valvontaotos.

Pidä tukihakemuksesi ajan tasalla !

Lähde: Ruokaviraston peltotukien hakukoulutus 12.3.2026

Miten valmistautua tukiehtojen tarkastuksiin

- Täytä tukihakemus **huolellisesti**
 - Varmista, että lohkojen **rajat** ja ilmoitettu **kasvi ovat oikein**.
 - Varmista, että valitset sellaisia toimenpiteitä, joita lohkolla on mahdollista toteuttaa ja joita tulet lohkolla ehtojen mukaisesti toteuttamaan.
 - Varmistu, että lohkolla tilanne vastaa tukihakemuksessa ilmoitettuja tietoja.
 - Varmistu, että kylvettävät **siemenseokset** ovat tukiehtojen mukaiset ja että ne on kirjattu muistiinpanoihin.
- **Pidä tukihakemus ajan tasalla.** Muista tehdä muutokset heti, kun niihin on tarve. Laadunarvioinnin ilmoittamisajankohta / alkaminen estää omatoimiset muutosmahdollisuudet laadunarviointilohkoilla.
- Muista tehdä vaaditut toimenpiteet lohkoilla määräajassa ja huomioi vaaditut kasvustojen mahdolliset **säilyttämisaajat**.

Peltovalvontaan valmistautuminen 1/2

- Tarkastaja soittaa tilalle ennen tarkastuskäyntiä ja kertoo tulevasta tarkastuksesta.
- Tarkastaja lähettää tarkemmat tiedot tulevasta valvonnasta myös sähköpostitse. Viestistä ilmenee tarkemmin, mitä asiakirjoja tilalla tullaan tarkastamaan.
- Tarkastettavat tiedot määrittyy sen mukaan, mitä tukia tila on hakenut ja millaisia toimenpiteitä tukihakemuksessa on ilmoitettu sekä millä otannalla tila on valittu tarkastukseen.
- Peltovalvontaan liittyy aina talviaikainen asiakirjavalvonta ja osalla myös lannoitusvalvonta.
- Lannoitusvalvonta = tarkistetaan lohkokorteilta lohkoilla käytetyt typen ja fosforin määrät.
- Asiakirjavalvonta = tarkastetaan tilalta vaaditut asiakirjat ja lohkokirjanpidon kautta valvotaan myös tukiehtojen noudattamista.

Peltovalvontaan valmistautuminen 2/2

- Peltovalvonnassa sekä laadunarvioinnissa kaikilta valvottavilta lohkoilta tarkastetaan kasvilaji, pinta-ala (silmämääräinen tai mittaus) sekä kasvilajiin/tukityyppiin tai lohkoon liittyvät muut mahdolliset tukiehdot. Kaikista valvottavista lohkoista otetaan myös valokuva.
- Valvontatyypin mukaan saatetaan tarkastaa myös esim. lannoitevarasto, kasvinsuojeluainevarasto ja / tai vilja- / rehuvarasto.
- Yleisin valvottava ehto on aloitetut lohkokohtaiset muistiinpanot. Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin ei kannata suhtautua kevyesti.
- Keskustele valvonnan jälkeen mahdollisista havainnoista tarkastajan kanssa.
- Valvontatulokset ei ole yksinomaan tarkastusparin tai asiakirjatarkastajan tekemä ratkaisu. Valvontatuloksen varmennuksen tekee eri henkilö kuin varsinaisen valvontaan osallistunut tarkastaja(t).

Valvonnan huomiot 1/5

Ehdollisuuden edellyttämät suojakaistat vesistön varrella

Kasvusto

- Monivuotisia nurmikasveja
- Ei pajukkoa, vadelmaa tai muita puuvartisia kasveja

Leveys

- Vähintään 3 metriä
- Yli 4 metriä leveä suojakaista omaksi kasvulohkoksi

Paikka

- katso ko. Vipu-karttataso

Suojakaista 3 m

Suojakaistaa ei ole;
muokattu ja kylvetty
pellon taitteeseen asti

Valvonnan huomiot 2/5

Ekojärjestelmätuen kasvit

Siemenseokset: varmista oikeat kasviseokset

- Luonnonhoitonurmi / Viherlannoitusnurmi
- Monimuotoisuuskasvit
 - Pölyttäjähyönteis- ja maisemakasvi
 - Riistakasvi
 - Niittykasvi
 - Peltolintukasvi

Kasvuston hoito

- Vaikeissa rikkakasvitilanteissa luonnonhoitonurmen ja viherlannoitusnurmen niitto vuosittain. Huomio! monimuotoisuuskasvien niitto aikaisintaan 1.8.
- Monimuotoisuuspeltojen osalta kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittua VAIN pesäketorjuntana vaikeissa rikkakasvitilanteissa

Valvonnan huomiot 3/5

Ympäristökorvauksen kerääjäkasvit

- Riittävä siemenmäärä
- Kattava kasvusto
- Kylvämättömien kerääjäkasvustojen peruminen 15.8. mennessä
- Kerääjäkasvuston päättäminen ennen määräaikoja (ruiskutus aikaisintaan 15.9., muokkaus 1.10.) sallittu vain syyskylvöisiä kasveja kylvettäessä

Valvonnan huomiot 4/5

Ympäristökorvauksen suojavyöhyke

- Suojavyöhykekasvuston pelkkä niittäminen ei riitä. Kasvusto on myös korjattava pois.
- Keväällä perustettu suojavyöhykekasvusto on myös korjattava pois.
- Tukiehtopuutteet aiheuttavat suojavyöhykekorvauksen takaisinperinnän sitoumuskauden alkuun asti.

Valvonnan huomiot 5/5

Ympäristökorvauksen puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu: kate-toimenpide

- Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla.
- Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla. Nurmikate on leikattava myös sadonkorjuun jälkeen.
- Muista laittaa lohkomuistiinpanoihin merkinnät tehdyistä toimenpiteistä.
- Ruokaviraston selvityspyyntö tulee kaikille tiloille, jotka ilmoittavat tukihakemuksessaan monivuotista katetta.

Asiakirjojen tarkastaminen

Maastokäynnin asiakirjat

- **Aloitettut vuoden 2026** viljelymuistiinpanot
- Ruiskuntestaus ja kasvinsuojeluaineiden käytön kirjanpito.
- Ympäristökorvauksen puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelun ennakkosuunnitelma.
- **Ekojärjestelmätukea saavien luonnonhoitonurmien-, monimuotoisuuskasvien- ja viherlannoitusnurmien lohkokortit, joissa pitää olla kirjattuna kylvettyjen siementen lajit ja määrät ja osuudet**
- Rehu- ja elintarvikehygieniä: myyntikuitit / myyntikirjanpito, Kirjanpito jyrsijämyrkyistä ja desinfiointiaineista, mahdollinen vesinäyte omasta vedestä.
- Kotieläintilat: laiduntavien eläinten laidunkausi, eläinmäärä ja lantalaji ja lannan luovutus- ja vastaanottomäärät, sika- ja siipikarjatilán kirjanpito.
- Mahdollinen ilmoitus kasteluveden otosta.

Asiakirjavalvonnan asiakirjat

- Vuoden 2026 lohkokirjanpito täysin valmiina.
 - Viljelytoimenpiteet ja päivät, siemenseokset ja osuudet, kerääjäkasvit, sato, kasvinsuojeluaineet ja käytön syyt ajat, määrät.
- Viljavuustutkimukset.
- Lanta-analyysi.
- Ostokuitit vuodelle 2026 hankituista lannoitteista ja varastotilanne.
- Kasvinsuojeluainetutkinto
- Satotasokorjausta käytettäessä aikaisempi lohkokortti, josta ilmenee saavutettu satotaso asianomaisella loholla.
- Jos fosforintasaus on päättynyt 2026, tasausjakson aikaiset lohkokortit, viljavuustutkimukset ja lanta-analyysi.
- Lohkokohtaiseen toimenpiteeseen liittyvät asiakirjat esim. kiertotalouden edistämisen – toimenpide.

Nurmien vaatimustasot

- **Rehunurmi, laidunnurmi, siemennurmi, eli satonurmet**
 - Kasvuston perustaminen ja myöhemmin hoito on tehtävä siten, että **markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista**. Niitto vuosittain 15.9. mennessä. Ei niittovelvoitetta, jos kylvetty keväällä. Siemennurmen voi niittää myöhemmin, mutta jos satoa ei korjata niin peru tuki 1.10. mennessä
- **Viherkesanto**
 - Heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja tulee olla yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta. Niitto **vuosittain** 15.9. mennessä.
- **Luonnonhoitonurmi**
 - Vanhakin nurmi käy, mutta heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja tulee olla yli 50 prosenttia kasvulohkon alasta.
 - Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitettävä vuosittain, muutoin **joka toinen vuosi** 15.9. mennessä.
- **Maatalouskäytöstä poisto** (osa lohkoista tai kokonaan)
 - Rikkakasvien valtaama ala (mesiangervo, nokkonen, puunvesat, horsma, sammal, ym.).
 - Vaihtoehtona kyntö ja kasvuston uudistaminen.
- Pysyvä nurmi (maankäyttölaji pelto tai luonnonlaidun ja –niitty)
 - Alle 50 yksittäistä puuta hehtaarilla
 - Alueen tulee olla nurmivaltainen

**Esimerkkejä valvonnassa hylätyistä viherkesannoista:
heinäkasveja ja muita rehukasveja ei ole yli 50 %
kasvustosta**

Kesannot

Maataloustoiminta

- Avo-, sänki- tai viherkesanto
- Kesantoina voi ilmoittaa
 - kylvämättä jäänyt ala (avo- tai sänkikesanto)
huom! alle 0,05 ha:n kylvämättömän alan voi ilmoittaa mukaan satokasvien alaan
 - kunnostettava ala (salaojitus, rikkakasvien torjunta yms.)
 - kesannolla on hoitovaatimus.

Kasvusto

- Perustettava viherkesanto kylvettävä viim. 30.6.
- Viherkesanto niitettävä 15.9. mennessä
- Myös sänki- ja avokesanto on niitettävä viimeistään 15.9., jos lohkolla on kasvustoa.

Viljat ja muut satokasvit

Maataloustoiminta

- Perusta kasvusto 30.6. mennessä
 - Poikkeukselliset sääolosuhteet: ota Vipu-mobiililla kuva ja merkinnät lohkokorttiin

Markkinakelpoinen sato

- Pyri tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoinen sato.
- Tee tavanomaiset viljelytoimet, lannoita ja huolehdi kasvinsuojelusta.
- Noudata puutarhakasvien vähimmäistiheysvaatimuksia.
- Kirjaa lohkokortille myös mahdolliset syyt epäonnistumiselle.

Esimerkkejä viljakasvustoista, joilla ei ole täyttynyt vaatimus markkinakelpoisesta sadon tuottamisesta

Esimerkkejä puutarhakasvustoista, joilla ei ole täyttynyt vaatimus markkinakelpoisesta sadon tuottamisesta

- muuta kasvukoodiksi muutosvaiheen aikana "tukien peruminen"

Ilmoitettu kasvi karviainen

Ilmoitettu kasvi mansikka

Maatalousmaa 1/2

Maatalousmaan oltava viljelykelpoista ja hallinnassa

- Peruskunnostustoimet tehtynä (kalkitus, kuivatus)
- Ilmoita raivio vasta, kun se on tasattu pellon näköiseksi ja kasvuston saa kasvamaan.
 - Huomioi 31.12.2022 jälkeen raivattujen lohkojen pysyvän nurmikasvuston vaatimus
 - Pysyvän nurmikasvuston vaatimus ei koske kuitenkaan peruslohkon muotoa parantavia aloja: alle 0,50 ha ja enintään 5 % peruslohkon alasta
- Kasvulohkon on oltava tukikelpoinen tukihaun päättymisestä kasvukauden loppuun saakka (aina vähintään 31.8. asti)
- Peruslohkon tulee olla hakijan hallinnassa 9.6.-1.10.2026

Maatalousmaa 2/2

Pellon viljelykunnosta on huolehdittava aktiivisesti

- Maapohja on peltoa
- Kasvusto koostuu pääasiassa maatalousmaan kasveista
- Muuta tarvittaessa kasviksi viljelemätön!

Esimerkkejä aloista, jotka eivät ole maatalousmaata 2/2

Piha-alue ei ole maatalousmaata.

Poista vanhat ojavallit (yli yhden kasvukauden) peruslohkon pinta-alasta / ilmoita viljelemättömäksi.

Ilmoita kasvukauden aikana maatalouskäytöstä poistuneet alat viljelemättömäksi kasvulohkoiksi.

Kiitos!

